

Decisiones Sacramentales, Theologicæ, Canonicæ, & Legales

In Quibus Tota materia Sacramentorum, Theologiæ Moralis, Juris Canonici, & Quæstiones plurimæ Juris Civilis explicantur, dilucidantur, & traduntur, Eruditionibus, Historiis, & Exemplis adornatæ ; Opus Episcopis, Vicariis, Parochis, Confessariis, aliisque Studiosis utile, ac jucundum In Libris novem ...

De Sacramentis In Genere Ac De Sacramentalibus Nec Non De Sacramentis Baptismi, Confirmationis, atque Extremæ Unctionis Decisiones

Chiericato, Giovanni Maria

Augustæ Vindelicorum, 1730

Decisio X. Argumentum. An interrompere formam Sacramentorum, inferendo per medium ejus alia verba, vel anteponendo aliquod ex verbis ejusdem formæ noceat validitati Sacramenti, declarat hæc Decisio? ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94638](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94638)

tit. 12. num. 117. & Pafferinus d. disp. 8. cap. 21. n. 4.

Ex his tandem admoniti esse debent omnes Parochi, & omnes animarum Rectores, ut nunquam cessent docere tum Obstetrices, tum Parochianos suos formam Baptismi juxta Synodale Præceptum part. 2. cap. 12. de Baptismi administratione in sine; ne eadem contingat errare baptizando, cum irreparabili dispendio aeternæ salutis puerorum, ad quos Parochus convolare non potest, ut eos baptizet.

DECISIO X. ARGUMENTUM.

An interrompere formam Sacramentorum, inferendo per medium ejus alia Verba, vel anteponeudo aliquod ex verbis ejusdem formæ noceat validitati Sacramenti declarat hæc Decifio. Item an ly *Ez* in forma Baptismi sit de ejus essentia.

SUMMARIUM.

1. Interruptio Verborum formæ quando noceat Sacramento?
2. Antepositio Verborum an obstat validitati formæ?
3. Baptismus an sit validus, interrupta forma per alia Verba?
4. Stipulatio interrupta an valeat?
5. Testamentum interruptum an iustificetur?
6. Exemplum interruptionis Formæ in baptismo.
7. Antepositio alicujus Verbi in forma baptismi an irritet illud?
8. Et in baptismi forma an sit de essentia?

Sed hic circa defectus formæ alia duo Quæsitæ sunt resolvenda. Unum est, an interruptio formæ, ut alteri respondeatur, destruat Sacramentum? Ad hoc Quæsitum respondendum est cum distinctione: 1. vel illa interruptio, & responsio est ita modica, ut secundum regulas dialecticas, verba formæ sacramentalis faciant unam propositionem; & talis interruptio, ac responsio non destruit Sacramentum.

Quod è contra si interruptatur forma, vel alteri respondeatur tanta prolixitate, & tanto defluxu temporis, ut verba formæ inceptæ cum aliis, quæ deinde connectuntur, minimè valeant constituere unicam propositionem, erit invalidum Sacramentum. Nugnus tom. 1. in 3. p. D. Thom. quæst. 60. art. 8. & Marcantius in qq. Regul. tract. 1. cap. 2. quæst. 2. cas. 3. quos citat, & sequitur Diana Coordin. tom. 1. tract. 1. resol. 6. Quæ in Seniori inordinato legitur part. 5. tract. 5. res. 41. & his ad stipulantur, Cotonius lib. 2. controv. 1. cap. 1. n. 28. Bonac. tom. 1. De Sacram. in gen. disp. 1. q. 2. punct. 1. n. 23. & Laym. de Sacram. Baptismi, lib. 5. tract. 2. cap. 4. nu. 6. vers. 4. Si Verborum modica interruptio.

Aliud Quæsitum est: An antepositio aliquorum verborum formæ destruat Sacramentum? & ad hoc 2. est dicendum; destrui Sacramentum, si ex antepositione aliquorum verborum formæ, eorumve variatione secundum Ubi ipsius formæ sensus mutetur; secus autem si sensus illæsus remaneat, & minister non intendat inducere aliquem errorem circa terminos substantiales ejusdem formæ. Layman. d. lib. 5. tract. 2. cap. 4. n. 6. vers. 3. Cardin. Toletus lib. 2. cap. 19. n. 3. Bonac. d. tom. 1. disp. 1. de Sacram. in gen. quæst. 2. punct. 1. n. 21. & 22. & Emin. Cardin. de Lauræa tom. 1. in 4. lib. sent. disp. 2. art. 8. n. 98. Ex quibus venit decidendus sequens Casus.

Parochus baptizans puerum, sacram ablutionem incaperat, & dixerat Ego te baptizo: quando obstrictrici flagitanti, ut miseret aquam calidam cum frigida, quia hyems erat, respondens ait: O via butate quæ l'acqua calda: scilicet in scutellam baptismalem; & statim proseguendo Baptismi formam, & aquam ter effundendo de more super caput infantis, dixit: In nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti: Amen. Queritur an Sacramentum valeat?

Valere Sacramentum omnes respondere, ea ratione, quia illa verba O via butate quæ l'acqua calda, modica sunt, & ita citò prolata, ut non videantur habere vim discontinuandi inceptam formæ orationem; & quia ex studiosis nostris plurimi sunt Juris utriusque laurea insigniti, & legali scientia pollent; ac etiam plurimi Theologici ferto redimiti; idè hî allegarunt auctoritatem Divi Thomæ in 4. dist. 3. qu. 1. art. 2. quæstion. 4. ad 1. & Scoti in 4. dist. 3. q. 2. M. & N. Illi verò probaverunt responsum ratione legali desumpta ex l. Continuus. De verb. oblig. in qua habetur, quòd in stipulatione si inter interrogationem, & promissionem longus actus extraneus interveniat, inutilis est stipulatio; ipsa verò valet, si actus sit brevis, ut putà si stipulator dixerit, promittis mihi centum? & promissor respondeat: arma, vrumque cano, spondeo. L. Qua extrinsecus 65. ff. eod. tit. Item adduxerunt text. in l. Cum antiquitas. §. & siquidem C. de testam. ubi habetur, valere testamentum, etsi testator vocatis testibus, & incepta testamenti factione, cogatur eam intermittere ob aliquod necessarium naturæ, si paulisper exeant testes à conspectu testatoris; secus autem si longiore spatio separentur ab ipso. Idcirco verba prolata à baptizante casus nostri, quamvis cavenda sint, ob reverentiam Sacramenti; tamen validitati Sacramenti non officere ob eorum brevitate docent Volpi resolut. moral. 67. num. 15. Card. Tolet. d. lib. 2. cap. 19. nu. 5. Gobat in experim. Theol. tract. 2. n. 97. Qui dat exemplum de baptizante dicente: Ego te baptizo in nomine Patris, (tacete mali pueri) vel (admovere propius infantem.) & Filij, & Spiritus Sancti. Bonacin. d. tom. 1. de Sacram. in gen. disp. 1. quæst. 2. punct. 1. n. 22. Qui exemplificat de baptizante dicente: Ego te baptizo (fuge hinc, aut veni huc, aut ista aqua est nimis frigida) in nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti, Tamburin. de Tripl. Jur. lib. 1. de Sacram. in gen. cap. 1. §. 1. num. 10. Layman. d. lib. 5. tract. 2. cap. 4. n. 6. vers. 4. Diana Coordinatus d. tom. 1. tract. 1. resol. 6. Quæ sedet in veteri par. 5. tract. 5. resol. 41. & Eminen. Card. de Lauræa in 4. sent. d. tom. 1. disp. 2. art. 6. num. 69.

Sed non levis est dubitatio, An valeat baptismus, si aliquod Verbum formæ anteponatur. E. G. Quidam baptizando dixit: Ego Patris te baptizo in nomine, Filij, & Spiritus Sancti. Queritur, an validè?

Digladiantur decisores; nam alii asserunt valere baptismum supradicta forma collatum, ea ratione, quia antepositio ly Patris post ly Ego, non mutat sensum, & intellectum formæ, & reputatur quid accidentale tantum, ut fatebitur quilibet recitans eadem verba; & faciens pausam statim post ly Nomine, & statim proseguatur nominare alias duas personas Sanctissimæ Trinitatis: siquidem apud Grammaticos, & Poetas licitum est anteponeere dictiones, seu nomina ad placitum intra

intra limites unius periodi; ut dicit, & tenet in hac facti specie Emin. Card. de Lugo de *Sacramentis in gen. disp. 2. sect. 6. nu. 112.*

Porrò alii negativè adhærent opinioni, defendentes prædictam antepositionem ly *Patris* esse essentialem, & pervertere sensum, ac intellectum; & propterea destruere validitatem Sacramenti; neque concedendum, eam antepositionem esse canonizabilem per regulas Grammaticorum, vel Poetarum; siquidem numquam apud eosdem reperitur permissum adnectere genitivum *Patris* illi nominativo *Ego*, à quo neque pendet, neque regi potest; cum debeat inniti ablativo ly *Nomine*; & ideo hanc negativam opinionem amplectitur Eminentissimus Cardinalis de Lauræa d. tom. 1. *disp. 2. art. 8. num. 99.* quæ practicè à quocunque est tenenda; etsi speculativè non desint utrinque argumenta pro validitate; nunquam tamen pro permissione prioris.

8. Alius Casus hîc est ponendus. An ly *ET* in Sacramento Baptismi sit de essentia formæ; ita ut dici possit sine illo, *Ego te baptizo in Nomine Patris, Filii, Spiritus Sancti*? D. Ber. Bislus tom. 1. *litt. Et pag. 398. num. 121. in Hierurgia Sacra* ait ly *ET* esse de essentia formæ Baptismi, quia dicere in *Nomine Patris Filii* significatur non Pater, & Filius; sed *Pater sui Filii*; sicut qui vocaret Patrem Antonii, non nominaret Patrem, & Antonium; sed solummodò illum, qui est Pater Antonii. Ergo ut nominetur persona Filii oportet dicere in *Nomine Patris, & Filii*. Porrò DD. multi, quos citat, & sequitur Caramuel in *Theol. Fundam. lib. 3. num. 3063.* tenent ly *ET* non esse de essentia formæ baptismi, quia etiam eo omisso adest invocatio totius Sanctissimæ Trinitatis. Debent nihilominus Parochi in Proferenda forma loqui attentè, & distinctè, non lingua præcipiti, sed custodita, ac devota,

DECISIO XI.

ARGUMENTUM.

Agitur de necessaria Intentione Ministri in conficiendo Sacramento; & explicatur quæ, & qualis debeat esse dicta Intentione. Resolvuntur duo casus curiosi circa eandem Intentionem.

SUMMARIUM.

- 1 Intentione Ministri est necessaria ad validitatem Sacramenti.
- 2 Intentione prædicta qua, & qualis esse debeat?
- 3 Intentione Triplex Actualis, Virtualis, Habitualis.
- 4 Mortalis in confessione fingens se puellam laicam an validè absolvatur?
- 5 Benedictio data Jacobo & Isacco an fuerit valida?
- 6 Sacerdos an consecret Vinum, quod aliàs decreverat nolle consecrare.

Est autem valdè necessarium in concernentibus doctrinam Sacramentorum in genere scire, ad valorem Sacramenti an requiratur Intentione Ministri. Et circa hoc quæsitum Regula generalis, est & omni exceptione major. Intentionem Ministri requiri, & esse necessariam ad validitatem Sacramenti; sic enim definitum est in Conciliis Florentino, & Tridentino. Primum enim in Decre-

to de Sacramentis ad Armenos §. *Quinto Ecclesiasticorum*: Sic loquitur: *Hæc omnia Sacramenta tribus perficiuntur, videlicet rebus, tanquam materiæ; verbis tanquam forma; & persona Ministri conferentis Sacramentum cum intentione faciendi, quod facit Ecclesia.* Concilium verò Tridentinum, *Sess. 7. de Sacram. Can. 11.* ita ait: *Si quis dixerit, in Ministris, dum Sacramenta conficiunt, & conferunt, non requiri intentionem saltem faciendi, quod facit Ecclesia; anathema sit.* Et his auctoritatibus additur ratio, scilicet, quia operatio Sacramentorum est actus humanus, sive liber. At in omni actu humano, seu libero est intentio agentis, quia omne agens agit suo modo propter finem. Ergo necessaria est intentio Ministri agentis, & conficiantis Sacramentum. Card. Tolet. *lib. 2. cap. 16. num. 1. & 2.* Card. de Lugo de *Sacramentis disp. 8. num. 13. 14. & 15.* Gobat de *Sacram. tract. 1. num. 59.* Cotton. *lib. 2. de Sacram. in gen. c. 2. n. 32. & novissimè Eminentissimus Cardin. de Lauræa in 4. sent. tom. 1. disp. 3. art. 1.*

Sed ulterius cognoscere oportet Quæ, & Qualis esse debeat Ministri intentio? Et pro hujus quæsitæ intelligentia, juxta recentiorum Theologorum doctrinam est advertendum, duas esse partes hujus quæsitæ: Unam, Quæ debeat esse intentio Ministri? Alteram Qualis?

Quo ad primam quæsitæ partem. Ex supradictis constat, intentionem eam esse debere, qua minister Sacramenti intendat facere, quod Ecclesia ipsa facere intendit. Verum quia adhuc obscurum remanet, quanam sit intentio Ecclesiæ, seu quodnam sit objectum intentionis ipsius Ecclesiæ in actu conficiendi Sacramenta; Doctores hujus Cleri notarunt, Objectum intentionis Ecclesiæ, quod est idem objectum intentionis Ministri, non esse salutem suscipientis, vel ministrantis Sacramentum, neque religiosam quamdam cæremoniam, neque ipsam actionem externam, etsi factam, vel acceptatam, seu acceptandam nomine Christi; sed esse rationem formalem Sacramenti; videlicet facere id, quod Christus Dominus instituit: hæc enim est intentio Ecclesiæ; & hanc intentionem, quam habet Ecclesia, debet etiam habere minister, qui Sacramentum conficit; & ratio est, quia Minister in Sacramentis operatur ut minister Christi; non potest autem minister operari ut minister alterius, nisi habeat animum operandi nomine illius; ut fuse explicant Bonacina tom. 1. de *Sacram. in genere disput. 1. quæst. 2. punct. 2. §. 3. per tot.* Cardin. de Lugo. De *Sacram. d. disp. 8. sect. 2. 3. & 4.* Cotton. d. lib. 2. *controv. 1. num. 33. & 34.* Gobat. de *Sacramentis tr. 1. num. 72.* & subtilius Eminentiss. Cardin. de Lauræa de *Sacram. disput. 3. art. 2. per totum.* ubi sub num. 27. id ulterius probat inductione omnium generationum, sive naturalium, sive artificialium; in quibus, quod proximè intenditur, est forma in toto, seu totum; forma enim est finis generationis: sed confectio Sacramenti est generatio quædam, seu productio; ergo quod proximè intenditur est forma Sacramenti, seu essentia, & quidditas Sacramenti. Neque potest assignari disparitas, cur in effectione hujus artificialis non intendatur bonitas, seu forma totius, in aliis verò sic. Volens ergo efficere Sacramentum, si explicitè intendit, ut Ecclesia; intendit cum illa actione externa signum à Deo institutum; quia hæc est forma, & bonitas Sacramenti, per quam distinguitur ab ipsa actione.

Quo